

Pajautā savu holesterīna mērķi ārstam!

Eiropas Kardiologu biedrības ieteiktie zema blīvuma lipoproteīnu holesterīna (ZBLH) mērķi. Jūsu ZBLH mērķis ir atkarīgs no Jūsu sirds slimību riska pakāpes!

Mans ZBLH mērķis, mmol/l

Mani sirds slimību riski, ko izvērtē ārsts

<3,0
mmol/l

Zems risks

- SCORE2/SCORE2-OP <2%

<2,6
mmol/l

Mērens risks

- SCORE2/SCORE2-OP ≥ 2 un <10%
- Jauni pacienti (1 tipa CD <35 gadu vecumā; 2 tipa CD <50 gadu vecumā), kas slimo ar CD <10 gadiem bez citiem riska faktoriem

<1,8
mmol/l

Augsts risks

- SCORE2/SCORE2-OP $\geq 10\%$ un <20%
- Izteikti paaugstināts kāds riska faktors, īpaši TG >8 mmol/l vai ZBLH >4,9 mmol/l, vai TA \geq 180/110 mmHg
- Ģimenes hiperholesterinēmija bez citiem būtiskiem riska faktoriem
- Hroniska nieru slimība (GFĀ 30-59 ml/min/1,73m²)
- CD bez mērķa orgānu bojājuma ar ilgumu ≥ 10 gadiem un bez citiem riska faktoriem

<1,4
mmol/l

Ļoti augsts risks

- Aterosklerotiska kardiovaskulāra slimība
- SCORE2/SCORE2-OP $\geq 20\%$
- Ģimenes hiperholesterinēmija ar ASKVS ar vai bez citiem riska faktoriem
- Hroniska nieru slimība (GFĀ <30 ml/min/1,73m²)
- CD ar mērķa orgānu bojājumu vai ilgstošs, agrīns 1 tipa CD (>20 gadiem)

<1,0
mmol/l

Ekstrēms risks

- Pacienti ar AKVS, kuriem, neskatoties uz maksimāli saņemto statīnu terapiju, progresē ateroskleroze
- Pacienti ar polivaskulāru (piem., KSS, PAD) slimību

Kāpēc jāsasniedz mērķa ZBLH?

Sirds un asinsvadu slimības ir biežākais nāves iemesls pasaulē¹. ZBLH ir nopietns riska faktors sirds un asinsvadu slimību attīstībai. To sauc par “slikto holesterīnu”, kas izgulsnējas artēriju sienīņās (ateroskleroze) un veido sašaurinājumus. Laika gaitā slimībai progresējot, aterosklerotiskās pangas var pieņemties apmērā un kļūt bīstamas². Ateroskleroze var veidoties jebkurās artērijās (sirds, galvas, kakla vai kāju), radot nopietnus asins plūsmas traucējumus un pat dzīvībai nopietnas saslimšanas kā infarktu vai insultu. ZBLH līmeni ir svarīgi samazināt, lai izvairītos no aterosklerozes attīstības, kā arī sirds un asinsvadu slimības sarežģījumiem.

1. "Cardiovascular diseases (CVDs)", WHO fact-sheets, 31 jūlijs, 2025 gads
2. 2025 Focused Update of the 2019 ESC/EAS Guidelines for the management of dyslipidaemias. Developed by the task force for the management of dyslipidaemias of the European Society of Cardiology (ESC) and the European Atherosclerosis Society (EAS). European Heart Journal (2025) 46, 4359–4378.

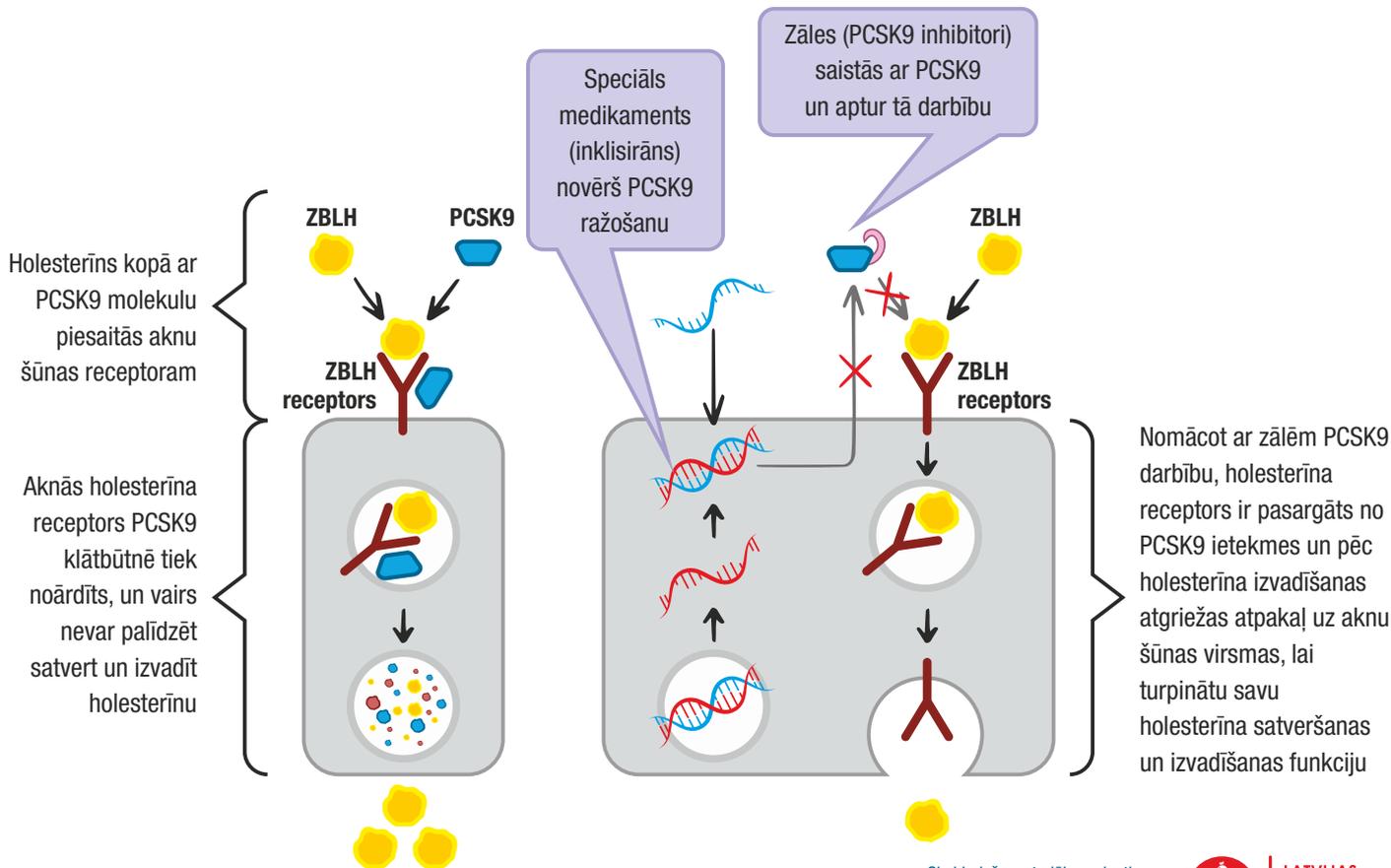
Medikamenti ZBLH mērķu sasniegšanai

Forma	Lietošana	Nosaukums	Apraksts
Tablete	1x dienā pēc ēšanas	Statīni (piemēram, atorvastatīns, rosuvastatīns)	Pirmā izvēle holesterīna pazemināšanai. Statīni samazina holesterīna veidošanos aknās. Tiem piemīt arī citi labvēlīgi efekti, kā asinsvadu sienīgas funkcijas uzlabošana, iekaisuma un oksidatīvā stresa mazināšana ² .
Tablete	1x dienā pēc ēšanas	Ezetimibs	Samazina holesterīna uzsūkšanos zarnās ⁴ .
Tablete	1x dienā neatkarīgi no ēšanas	Bempedoīnskābe	Samazina holesterīna veidošanos aknās, bet nedaudz atšķirīgi kā statīni. Parasti tiek rekomendēts pacientiem, kuri nevar lietot statīnus zāļu nelabvēlīgu blakusefektu dēļ ¹ .
Pilnšīrce	Subkutāna injekcija 1-2x mēnesī	PCSK9 inhibitori (alirokumabs, evolokumabs)	Antivielas pret PCSK9, kuru ietekmē palielinās ZBLH receptoru skaits aknu šūnās un holesterīns efektīvāk tiek izvadīts no organisma ⁵ . Zāles šprīcē sev pacients pats.
Pilnšīrce	Subkutāna injekcija 1x 6 mēnešos	Inklisirāns	Nomāc PCSK9 ražošanu aknu šūnās, kā ietekmē palielinās ZBLH receptoru skaits aknu šūnās un holesterīns efektīvāk tiek izvadīts no organisma ⁵ . Zāles šprīcē ārsts vai māsiņa.

Konsultējieties ar savu ārstu par Jums piemērotāko ārstēšanas veidu!!

1. 2025 Focused Update of the 2019 ESC/EAS Guidelines for the management of dyslipidaemias. Developed by the task force for the management of dyslipidaemias of the European Society of Cardiology (ESC) and the European Atherosclerosis Society (EAS). *European Heart Journal* (2025) 46, 4359–4378.
2. Robert S Rosenson et al "Statins: Actions, side effects, and administration" *UptoDate*, Aug 21, 2025.
3. Gianni Biolo et al. "Mechanism of action and therapeutic use of bempedoic acid in atherosclerosis and metabolic syndrome" *Front. Cardiovasc. Med.*, 28 October 2022.
4. ClinicalKey "DRUG MONOGRAPH: Ezetimibe" Last Revised: June 3, 2025
5. The Task Force for the management of dyslipidaemias of the European Society of Cardiology (ESC) and European Atherosclerosis Society (EAS) "2019 ESC/EAS Guidelines for the management of dyslipidaemias: lipid modification to reduce cardiovascular risk" *European Heart Journal* (2020) 41, 111 188.

Inovatīvo zāļu ietekme uz PCSK9 un ZBLH apriti

PCSK9 - proproteīna konvertāzes subtilizīna/keksīna 9. tips; ZBLH - zema blīvuma lipoproteīnu holesterīns
Attēls generēts pēc autoru (prof. K. Trušinskis, dr. M. Lapšovs) apraksta.

Skaidrojošs materiāls pacientiem.
Sagatavots ar Novartis atbalstu.
FA-11594522

LATVIJAS
HIPERTENSĪJAS UN
ATEROSKLEROZES
BIEDRĪBA

divas r 10 vērti